Húszéves a Szegedi Kortárs Balett (3.)

Csúcson voltak – kitették a szűrüket

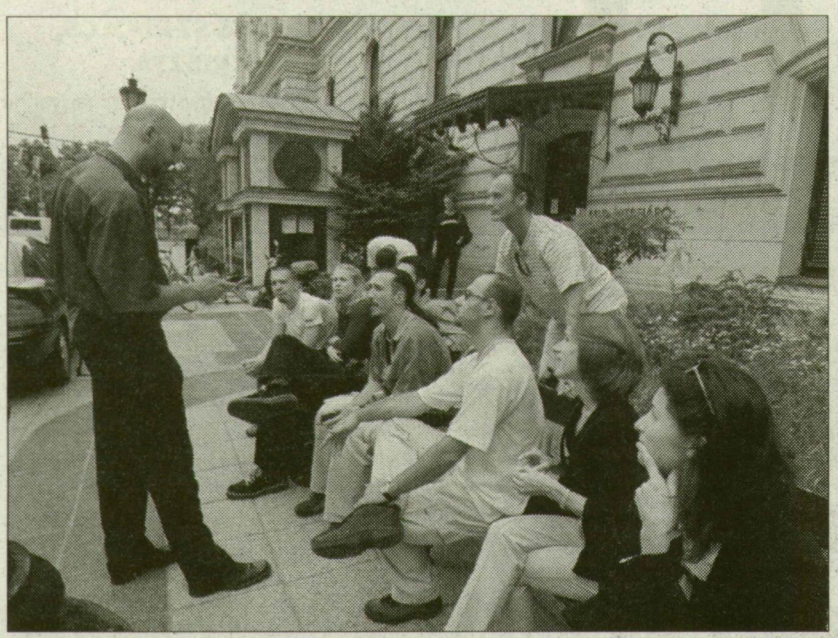

Életének 13. évében a Szegedi Kortárs Balett az utcára került. Juronics Tamás biztatja a táncosokat: majd csak lesz valahogy... *Fotó: Karnok Csaba*

Emlékképek. Néhány adat. Sorsfordító dátumok és emberek. Történetek. Pár régi és új fotó – a balettről. Ezt ajánljuk szíves figyelmükbe ennek a hétnek a napjain, hiszen – láss csodát – huszadik évadja érkezett el a Szegedi Kortárs Balettnek. Amint sorozatunk véget ér, szombaton, ünnepi előadásban bemutatja a társulat Juronics Tamás új művét, a Hattyúk tava modern feldolgozását.

„A Szegedi Balett a modern táncművészet elsőszámú, igen jelentős hazai műhelyévé vált" – írták a kritikusok az első öt év után. Az együttes vezető táncosa, *Juronics Tamás* koreográfusként is gyakorlottnak számított '93-ra – mégis sokan voltak akkor, akik Imre Zoltán távozása után a szegedi balett végét jósolták. Szerencsére nem így lett. Juronics – *Pataki Andrással* – átszervezte a csapatot, nevet is változtatott (akkortól van Szegedi Kortárs Balett), de ami ennél sokkal lényegesebb: stílust, táncnyelvet is. Magyarországon alighanem Juronics volt az első, aki az európai kortárs tánc elemeiből saját, eredeti táncnyelvet kreált. Amikor átvette az együttest, 24 éves volt.

Csak néhány cím a következő, hét éves, itthon és külföldön igen sikeres periódusból, Juronics koreográfiái közül: Kroki, A porond, Trió, Tavaszi áldozat, Homo ludens, Sárember, Szilánkok, Trallala, Tor. Nem maradtak el a külföldi alkotók, jött megint *Galvan* és megcsinálta a Requiemet, itt koreografált *Itzik Galili, Ben Craft, Uri Ivgi, Myriam Naisy* és mások. Juronics '97-ben megkapta a legrangosabb szakmai díjat (Pataki már egy évvel korábban Harangozó-díjas lett, legutóbb pedig, 2002-ben *Barta Dóra*). A kortárs együttes szegedi és tágabb hazai közönsége egyre bővült, Juronicséknak valóságos rajongótábora formálódott a fiatal színházjárókból.

Az ezredfordulóra a topon volt a csapat – vezetőivel együtt. Juronicsnak nemcsak a koreográfusi, hanem a táncos pályáján is nagyot fordított A csodálatos mandarin. Mint „öreg" táncos, már korábban fontolgatta: abbahagyja. Miután eltáncolta a Mandarint, mintha új erőre kapott volna, megint főszereplő lett a színpadon is. A hetedik évében volt az újjászervezett együttes, a Mandarin után jó lett a másik klasszikus est (Sztravinszkij) is, valóságos díjeső borította el őket, megkapták a Szegedért Alapítvány kuratóriumi díját, a Budapesti Tavaszi Fesztiválon a legjobb társulat díját, Juronics a Dömötör-díjat.

És akkor derült égből villámcsapás: *Korognai Károly* direktor kitette a szűrüket a színházból. Juronics és Pataki sokkos állapotban ültek az irodájukban és azt hitték, rosszul hallottak. „Most az fog eldőlni, lehet-e, érdemes-e ebben az országban művészeti értéket létrehozni. Egyelőre nem hiszem el, hogy egy rossz színigazgató személyes sértődöttsége bárkit érdekelhet – szakmai szempontból" – próbált összegezni Juronics.

Fogalma sem volt senkinek, hogyan tovább. A városvezetők hímeltek-hámoltak, a nézők tüntetni mentek a művészbejáróhoz, petíciókat fogalmaztak. A kínos szóváltásoktól sem mentes évadzárón Juronics még átvette az Imre Zoltánról elnevezett színházi díjat, aztán a táncosok szétszéledtek – pénzt keresni.

SULYOK ERZSÉBET

SZÁMOKBAN

Összesen 32 külföldi vendégszereplést bonyolított le a Szegedi Kortárs Balett '93-tól az ezredfordulóig. Voltak – akkor már másodszor – az olaszországi Cividalében a Mittelfesten, többször is Izraelben, a leggyakrabban német városokban, de Varsóban, Londonban, Lisszabonban és a brüszszeli Europalián is. Az ebben a hét évben bemutatott 25 színpadi táncmű közül 12 darabot külföldi vendégkoreográfus komponált, 13-at Juronics Tamás – aki mostanáig, az e hét végén bemutatandó Hattyúk tavával együtt, több mint 40 önálló művet alkotott.

Még mindig nehéz az iskolatáska

Hat kilót is cipelhetnek

Az alsó tagozatosok már nem cipelik hét közben tankönyveiket, mégis van olyan általános iskolás, aki hatkilós táskával jár nap mint nap. A gyermekorvos szerint páciensei nagy százalékánál figyelhető meg valamilyen testtartási rendellenesség.

– Hat kilogramm – olvassuk le *Pópity Lillával* a mérleget a Madách Imre Általános Iskola előterében. Rózsaszín táskáját azért mértük meg, hogy megtudjuk: valóban csak *Demjén Ferenc* Petijének nehéz-e az iskolatáska, vagy a mai kicsiknek is van még mit cipelniük.

A 3. c tanulója is feláll a mérlegre: mindössze 30 kilogrammot nyom, vagyis saját tömegének ötödét cipeli egy-egy nap – a táskát magunk helyezzük a mérlegre, bizony, még nekünk sem könnyű. Ha pedig egy felnőttre vonatkoztatjuk a fenti adatot: olyan ez, mintha egy nyolcvankilós, átlagos testalkatú embernek 16 kilogrammot kellene naponta hordoznia.

– Nem hagyjuk az iskolában a tankönyveinket, mindennap hazavisszük azokat. A legnehezebb a keményfedeles irodalomkönyv – mondja Lilla osztálytársa, *Bódi Rebeka Vanda*.

– Az utóbbi években könnyebbek lettek az iskolatáskák, hiszen az oktatási minisztérium 2005-ös rendelete szerint az alsó tagozatos gyerekek tankönyveinek tömege nem haladhatja meg a három kilogrammot – tájékoztat *Ezumahné Németh Györgyi*, az intézmény igazgatója. Náluk tavaly szeptember óta minden tanulónak van egy kóddal záródó boxa, havi 430 forintért itt tárolhatják eszközeiket. – Igaz, sokan még nem szokták meg, hogy nem kell mindent hazavinni. Az én lányom is ragaszkodik minden apróságához, ezektől lesz nehéz az a táska – osztja meg velünk tapasztalatait az igazgatónő.

A Dózsa György Általános Iskolában is csak hét végére viszik haza könyveiket az alsósok. A harmadikos *Tímea* ilyenkor több mint hat kilogrammot cipel, pedig alatta is csupán 32-t mutat a mérleg. Alaposan neki is rugaszkodott, hogy feltegye hatalmas táskáját a mérlegre. Hét közben azonban kisebb, sárga zsákját hordja magával: tolltartóval, üzenőfüzettel együtt is csupán egy kilogramm. – Jó hat éve vezettük be ezt a rendszert, hétfőtől csütörtökig a legtöbben csak akkor járkálnak könyvvel, ha különtanárhoz mennek vagy otthon is gyakorolnak – meséli a tanítónő, *Huszár Ágnes*.

Az iskola igazgatója, *Tóthné Lengyel Mária* pedig hozzáteszi: minden alsós osztályban ezt a módszert követik, a technikacsomagot, rajzfelszerelést, tornaruhát az iskola szekrényében tárolják. Az általuk használt 12 könyvből is csupán az olvasókönyv keményfedeles.

Vannak viszont, akik nem szakítottak a régi gyakorlattal: *Enikő* rózsaszín táskájában mindig hazaviszi azokat a könyveket, amelyekre másnap szüksége lesz. Tegnap délután így háromkilós táskával indult el az iskolából.

R. TÓTH GÁBOR

Mérlegen. A dózsás Tímeának is nehéz az iskolatáska *Fotó: Miskolczi Róbert*

GYAKORI A GERINCFERDÜLÉS

– Kicsit soknak találom egy harmadikos gyermek esetében a hat kilogrammos táskát, hiszen ebben a korban még fejlődésben van a csontrendszer. Tapasztalatom szerint a mai gyerekek hajlamosak a gerincferdülésre, nagy százalékuknál figyelhető meg valamilyen testtartási rendellenesség – fogalmaz *dr. Prágai Ágnes* gyermekorvos, kiemelve: ezért a sok rossz minőségű, egészségtelen táplálék és a mozgásszegény életmód is felelős. Szerinte kötelezővé kellene tenni a mindennapos iskolai testnevelést, ügyelve arra, hogy az óra ne büntetés, hanem örömteli kikapcsolódás legyen. – Az iskolatáskák esetében arra kell figyelni, hogy a cipelt súly egyenletesen oszoljon meg, amikor pedig lehet, a gyermekek hagyhassák az iskolában a tankönyveiket – javasolja a szakember.

Nem cserélnék műfűre a SZOTE-pálya salakját

Manapság alig találni salakborítású focipályát Szegeden, pedig néhány évtizede több is akadt belőlük. Üde kivétel a SZOTE-pálya, ahol békebeli árakon, villanyfénynél focizhatnak salakon a baráti társaságok.

– Akkor az igazi, amikor jól fel van locsolva, mert akkor nem porzik – foglalta össze tömören az ideális salakpálya jellemzőit *Kiss Ernő*, aki egy baráti társasággal kora tavasztól késő őszig hetente kétszer két órát focizik az új klinika mögött, a SZOTE salakpályáján. A nyugdíjas férfi a kapuból figyelte, hogyan kergetik a labdát a színes és a fehér csapat játékosai, akik között ügyvéd, orvos, gyógyszerész, egyetemista és programozó is akadt. – Korábban az Ady téri salakpályára jártunk, akkor költöztünk át ide, amikor elkezdődött az információs központ építése. Salakon a legjobb focizni, a parketta és a műfű sem vetekedhet vele – jelentette ki a színesek kapusa, akivel a háló mögé settenkedve elegyedtünk beszélgetésbe. Közben azért dolga is akadt. Egy védés után egyből előredobta a labdát, csakhogy játékostársa nem törődött a felé szálló lasztival, éppen az orrát törölte. Hiába, szeptemberben este nyolc óra után, már nincsen jó idő.

– Bírod még, Nuno? – ösztökélte cserére *Tekulics Andrást* az oldalvonalon kívül várakozó társa. – Csak akkor megy le, ha nikotinéhsége lesz – riposztozott egy játékos a pályáról. Néhány perccel később már valóban mellettünk bagózott a becenevét a portugál cselkirályról, *Nuno Gomesről* kapott férfi. – Betonon nagy a sérülésveszély, fűre meg nincs stoplis cipőm. Teremben is jó focizni, de a salak a legjobb. Én még a Radnóti gimnázium udvarán, illetve a nagykörút és a Kálvária sugárút sarkán lévő épület udvarán is játszottam salakon – kutatott emlékezetében a szülész-nőgyógyász.

– Az Ady téri sportközpont megszűnése után lendült fel itt az élet. Sok csapat jött át ide, mert a városban máshol nincs már salakpálya – tudtuk meg a gondnoktól. *Hajdu István* 1989 januárjától felügyel az öt salakos teniszpályára és a focipályára. Utóbbit a kilencvenes évek elején nem is használták, líbiai és szudáni diákok kezdtek el rajta focizni. Később az egyetemi dolgozói kispályás labdarúgó-bajnokság is itt zajlott. Manapság a hét minden napján foglalt délutánonként a pálya. Baráti társaságok, valamint a Mol, a Vízmű és az Akutherm csapata jár ide rendszeresen focizni. Az árak is békebeliek: a focipálya használata óránként ezer forintba kerül, és villanyvilágítással is csupán kétezer forintot kóstál. – A bevételekből folyamatosan karbantartjuk a pályát. Idén kijavítottuk a kerítést és új hálók kerültek a kapukra. A salakot is minden évben fel kell tölteni. A speciális, vörös sportsalakot egyenesen Salgótarjánból szállítjuk. Az egy szezonra elegendő salak fuvarral együtt 200 ezer forintba kerül – árulta el a gondnok.

Közben a meccsen a színesek legjobbja, *Horváth József* már a negyedik gólját hintette. Csapattársai szerint a nyugdíjas vámtiszt olyan a pályán, mint a jó bor: régebbi évjárat, de kitűnő minőség.

HORVÁTH LEVENTE

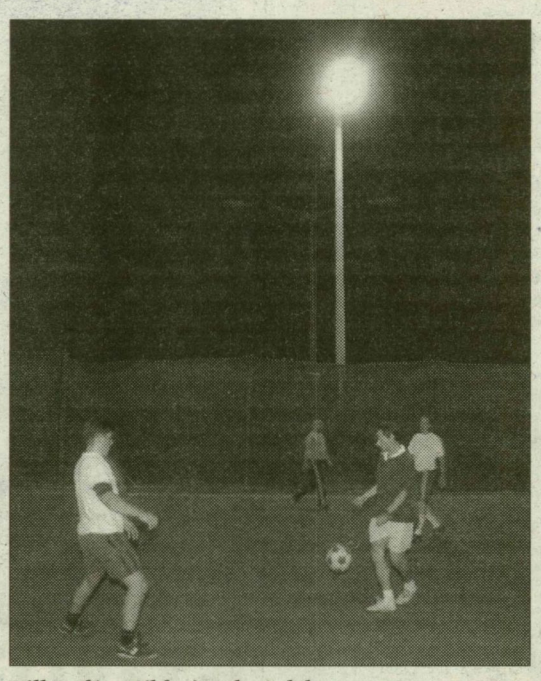

Villanyfénynél fociznak a salakon *Fotó: Segesvári Csaba*

AZ EGYES SORSZÁMÚ BÉRLET

A SZOTE sportkomplexumának öt teniszpályáján is nagy az élet, jelenleg hetven bérletesük van. Az egyes sorszámút minden évben *Boda Domokos* kapja meg. A 86 éves Széchenyi-díjas gyermekgyógyász professzor tiszteletbeli tagnak számít, nem kell fizetnie a bérletért.